

Sygn. akt: XIV C 1078/21 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2022 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy XIV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Anna Samosiuk

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2022 r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Miasta st. W. - Ośrodka Pomocy (...) D. W. (...) W.

przeciwko Miastu B.

o zapłatę

1. Oddała powództwo,
2. Zasądza od powoda na rzecz pozwanego 1800 zł (tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XIV C 1078/21

UZASADNIENIE

Powód, Miasto st. W. wniósł o zasądzenie od pozwanego Miasta B. kwoty 6.842,77 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że na mocy decyzji z dnia 12 grudnia 2018 r. oraz z dnia 27 maja 2019 r. przyznano Panu P. K. (1) świadczenie w formie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych (...) Caritas Archidiecezji (...) w W. przy ul. (...) na okres od 12 grudnia 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r. oraz od dnia 27 maja 2019 r. do dnia 30 września 2019 r. Powód wskazał, że Pan P. K. (1) jest osobą bezdomną, ostatnio zameldowaną w B., przy ul. (...). W związku z powyższym, w oparciu o art. 101 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej, Miasto B. powinno zwrócić koszt poniesionego świadczenia przez Miasto st. W. na rzecz Pana P. K. (1).

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Podniósł, że powód bezzasadnie domaga się zwrotu świadczenia, albowiem w przypadku osoby bezdomnej właściwym miejscowo do rozpoznania wniosku o przyznanie świadczenia jest Miasto B.. Wskazując na powyższe pozwany podkreślił, że powód nie miał prawa przyznawać świadczenia, którego pozew dotyczy. Wskazał również, że w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia z przypadkiem niecierpiącym zwłoki. Pozwany podkreślił nadto, że Pan P. K. (1) przebywa w W. od dłuższego czasu a B. opuścił kilkanaście lat temu i nie wskazuje na to, aby zamierzał do B. wrócić. W związku z powyższym należy uznać, że jego centrum życiowe koncentruje się w W. a zatem to w W. jest jego miejsce zamieszkania, co oznacza, że powód winien ponieść koszty udzielonej pomocy.

W dalszym toku procesu strony podtrzymywały swoje stanowiska. Pozwany dodatkowo zakwestionował to, że Pan P. K. (1) jest osobą bezdomną.

Sąd ustalił, co następuje:

Decyzją z dnia 12 grudnia 2018 r. Prezydent (...) W. przyznał Panu P. K. (1) świadczenie z pomocy społecznej w formie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych (...) Caritas Archidiecezji (...) przy ul. (...) na okres od dnia 12 grudnia 2018 r. do dnia 30 kwietnia 2019 r.

O. śc bezsporna

Decyzją z dnia 27 maja 2019 r. Prezydent (...) W. przyznał Panu P. K. (1) świadczenie z pomocy społecznej w formie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych (...) Caritas Archidiecezji (...) przy ul. (...) na okres od dnia 27 maja 2019 r. do dnia 30 września 2019 r.

O. śc bezsporna

Powód zwrócił się do pozwanego o refundację kosztów pobytu Pana P. K. (1) w schronisku, jednak pozwany odmówił zapłaty.

O. śc bezsporna

Pan P. K. (1) jest osobą bezdomną. Ostatnio był na stałe zameldowany w B. przy ul. przy ul. (...), skąd został wymeldowany w 2005 lub 2006 r. W 2002 r. wyjechał do W. w celu podjęcia pracy. Od 24 maja 2018 r. przebywał w schronisku (...) przy ul. (...) w W.. Następnie, w okresie od grudnia 2018 r. do września 2019 r., przebywał w schronisku dla osób bezdomnych (...) Caritas Archidiecezji (...) przy ul. (...). 7 września 2018 r. złożył wniosek o przyznanie lokalu socjalnego z zasobów dzielnicy W. w W.. 22 lutego 2019 r. otrzymał pismo o uzyskaniu pozytywnej opinii i oczekiwał na umieszczenie na liście osób zakwalifikowanych do zawarcia umowy najmu. W okresie od 8 sierpnia 2020 r. do 3 września 2020 r. przebywał w Samodzielnym Wojewódzkim Zespole Publicznych Zakładów (...) w W. przy ul. (...). Korzystał z terapii uzależnienia w Poradni (...) w W. przy ul. (...) r. nr 1. Od 21 października 2020 r. przebywał w K. Misji Pomocy (...) w W. przy ul. (...). Nadal stara się o przydział lokalu socjalnego z zasobów mieszkaniowych dzielnicy W. w W..

Dowody: kwestionariusz dotyczący osób lub rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej k. 6 – 8, oświadczenie o ostatnim adresie zameldowania na pobyt stały k. 11, kwestionariusz dotyczący osób lub rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej k. 13 – 15, kwestionariusz dotyczący osób lub rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej k. 69 – 72.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Znaczna część okoliczności faktycznych, istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, nie była pomiędzy stronami sporna. Okoliczności dotyczące aktualnej sytuacji życiowej Pana P. K. (1) sąd ustalił na podstawie informacji zawartych w kwestionariuszach dotyczący osób lub rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej mając na względzie to, że żadna ze stron nie kwestionowała prawdziwości zawartych w tych dokumentach informacji.

Zgodnie z art. 101 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (Dz.U.2020.1876 t.j., dalej jako: ustawa) właściwość miejscową gminy ustala się według miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie. W przypadku osoby bezdomnej właściwą miejscowo jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały (ust. 2). W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie, w sprawach niecierpiących zwłoki oraz w sprawach cudzoziemców, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany, i cudzoziemców, o których mowa w art. 5a, właściwa miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie (ust. 3). W przypadkach, o których mowa w ust. 3, można przyznać świadczenia wymienione w art. 37-42 i 47-50 (ust. 4). Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce

zameldowania na pobyt stały jest obowiązana do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenia w miejscu pobytu (ust. 7).

Wskazane przepisy prowadzą do wniosku, że przyznanie świadczenia w trybie poza właściwością ogólną uzależnione jest od spełniania następujących przesłanek:

- musi zachodzić przypadek szczególnie uzasadniony sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie;
- sprawa musi mieć charakter niecierpiącej zwłoki.

Definicję pojęcia „osoba bezdomna” zawiera art. 6 pkt 8 ustawy. Zgodnie z tym przepisem, pod pojęciem osoba bezdomna należy rozumieć osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. Nie ulega wątpliwości, że w okresie, w którym powód udzielał Panu P. K. (1) pomocy społecznej, był on osobą bezdomną w rozumieniu ustawy.

Odrębne regulacje dotyczące ustalania właściwości miejscowej dla osób bezdomnych, w praktyce budzą liczne problemy i spory o właściwość.

Ustawodawca dopuszcza udzielenie świadczeń z pomocy społecznej w miejscu pobytu osoby potrzebującej wsparcia. Miejscem pobytu jest miejscowość, w której osoba przebywa przez pewien czas, jednakże bez zamiaru stałego pobytu. Krótka nieobecność nie wpływa na zmianę miejsca zamieszkania, natomiast krótka obecność może być wystarczająca do określenia danej miejscowości jako miejsca pobytu.

Ustawa o pomocy społecznej nie wskazuje, co należy rozumieć przez pojęcie "miejsca zamieszkania", zatem w tej kwestii należy sięgnąć do ustawy kodeks cywilny. Przepis art. 25 kodeksu cywilnego wskazuje, iż miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. O uznaniu danej miejscowości za miejsce zamieszkania danej osoby decyduje fakt jej przebywania na danym terenie, na którym osoba ta uczyniła centrum swoich życiowych i osobistych interesów. Zatem o miejscu zamieszkania danej osoby w konkretnej miejscowości decydują dwa czynniki - zewnętrzny, tj. faktyczne przebywanie i wewnętrzny, tj. zamiar stałego pobytu (vide: postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 czerwca 2011 r., I OW 38/11).

Należy również zauważyć, że udzielanie świadczeń w miejscu pobytu powinno mieć charakter wyjątkowy, nie można nadużywać uprawnień wynikających z art. 101 ust. 3 ustawy, przerzucając wydatki na udzieloną pomoc na gminę miejsca zamieszkania lub zameldowania na pobyt stały świadczeniobiorcy.

Wprawdzie w przypadku osoby bezdomnej, z punktu widzenia przepisów regulujących właściwość miejscową, nie ustala się miejsca zamieszkania, a zatem nie bada się zamiaru stałego pobytu, lecz ustala się tylko status danej osoby, niemniej okoliczność ta nie pozostaje bez znaczenia dla oceny spełnienia przesłanek wynikających z art. 101 ust. 3 ustawy.

Jak ustalono, Pan P. K. (1) przeprowadził się do W. w 2002 r. w celu podjęcia pracy. Zgromadzony materiał dowody pozwalał na przyjęcie, że przebywa on na terenie W. do tej pory z zamiarem stałego pobytu. Świadczy o tym nie tylko upływ niemal 20 lat lecz również to, że ubiega się on o przydział lokalu socjalnego z zasobów mieszkaniowych gminy (...) a jego wniosek został rozpoznany pozytywnie. Należało zatem uznać, że miejscem zamieszkania Pana P. K. (1) jest W..

W toku procesu ustalono również, że Pan P. K. korzysta z pomocy społecznej w formie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych od dłuższego czasu. Od 24 maja 2018 r. przebywał w schronisku (...) przy ul. (...) w W.. Następnie, w okresie od grudnia 2018 r. do września 2019 r., przebywał w schronisku dla osób bezdomnych (...) Caritas Archidiecezji (...) przy ul. (...). 7 września 2018 r. złożył wniosek o przyznanie lokalu socjalnego z zasobów dzielnicy W. w W.. 22 lutego 2019 r. otrzymał pismo o uzyskaniu pozytywnej opinii i oczekuje na umieszczenie na

liście osób zakwalifikowanych do zawarcia umowy najmu. W okresie od 8 sierpnia 2020 r. do 3 września 2020 r. przebywał w Samodzielnym Wojewódzkim Zespole Publicznych Zakładów (...) w W. przy ul. (...). Korzystał z terapii uzależnienia w Poradni (...) w W. przy ul. (...) r. nr 1. Od 21 października 2020 r. przebywał w K. Misji Pomocy (...) w W. przy ul. (...). Korzysta on również z innych form wsparcia, w szczególności w zakresie ochrony zdrowia oraz wychodzenia z bezdomności. Nie mamy zatem w tym przypadku do czynienia z sytuacją nagłą, niecierpiącą zwłoki, lecz z systemowym wsparciem udzielanym od wielu lat przez Miasto st. W. mieszkańcowi tego miasta.

Tym samym, udzielone Panu P. K. (2) wsparcie nie może być potraktowane jako działanie w granicach art. 101 ust. 3 ustawy albowiem W. nie jest miejsce pobytu lecz miejscem zamieszkania tej osoby a nadto pomoc ta nie spełnienia przesłanki sytuacji „niecierpiącej zwłoki”.

W tych okolicznościach brak było podstaw do uznania, że gmina właściwa ze względu na ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały jest zobowiązana do zwrotu poniesionych z tego tytułu kosztów.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił powództwo w całości o czym orzekł w pkt 1 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Sąd postanowił obciążyć powoda kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego – koszty te to wynagrodzenia pełnomocnika będącego radcą prawnym w kwocie 1800 zł (§ 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2016 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych Dz.U. 2018. 1804 t.j.).

Sędzia Anna Samosiuk

Sygn. akt II Ca 393 / 22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2022 r.

Sąd Okręgowy w B. I. W. I Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący : Sędzia SO Wojciech Borodziuk

po rozpoznaniu w dnia 27 czerwca 2022 r. w B.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa : **Miasta S. W.**

przeciwko: **Miasto B.**

o : **zapłatę**

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 09 marca 2022 roku, sygn. akt XIV C 1078 / 21 upr.

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości, w ten sposób, że:

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6 842,77 (sześć tysięcy osiemset czterdzieści dwa 77/100) zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot:

- 1 209,94 od dnia 04 czerwca 2019 roku do dnia zapłaty,

- 1 471,16 zł od dnia 25 czerwca 2019 roku do dnia zapłaty,

- 854,22 zł od dnia 27 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty,

- 1 471,16 zł od dnia 08 stycznia 2020 roku do dnia zapłaty,

- 1 836,29 zł od dnia 11 marca 2020 roku do dnia zapłaty

2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 200 (dwa tysiące dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów procesu z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia doręczenia wyroku Sądu Okręgowego;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 300 (tysiąc trzysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia doręczenia wyroku Sądu Okręgowego.

SSO Wojciech Borodziuk